

Vastaus kirjalliseen kysymykseen saamen eri kielten asemasta valtion palveluissa

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Satu Hassin /vihr ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 621/2017 vp:

Aikooko hallitus ryhtyä toimiin, että TE-palveluissa otetaan huomioon Suomen laissa määritellyt kolme eri saamen kieltä ja

tuleeko kotimaisten kielten näkyvyyttä valtion palveluissa tarkastella laajemminkin?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Saamenkielisiä asiakkaita on eniten Lapin ja Uudenmaan TE-toimistojen alueella. TE-palveluiden asiantuntijoina ei ole saamenkielisiä työntekijöitä, mutta tarvittaessa palveluita voidaan tarjota saamen kielillä tulkkauksen avulla.

TE-palveluiden järjestäminen on siirtynyt yhä enemmän verkkoon. Lapin TE-toimiston nettisivuille on vuonna 2015 lisätty saamenkielistä aineistoa ja linkkejä myös muiden viranomaisten saamenkielisiin palveluihin. Esimerkiksi TE-palveluiden asiointiohje ja esite TE-palveluista on saatavilla kolmella saamenkielellä (http://www.te-palvelut.fi/te/fi/nain_asioit_kanssammete_palvelut/saame/index.html).

Valtakunnallisessa TE-puhelinpalvelussa ei ole palvelua saamenkielellä. TE-puhelinpalveluihin ei ole tullut saamelaisten yhteydenottoja, joten tulkkauspalvelujen käyttö ei ole tullut ajankohdaiseksi. Jos tarvetta ilmenee, tulkkauksen kautta on mahdollista järjestää neuvontaa ja ohjausta työvoima- ja yrityspalveluasioissa puhelimitse.

TE-toimistojen asiakastietojärjestelmän kielilistassa on vaihtoehtona vain saame, mutta tarkemmin oman asiointikielen voi ilmoittaa esimerkiksi Oma asiointi –palvelun muissa tiedoissa. Kielivalikoima perustuu järjestelmäsovelluksen toimittajan kielilistaukseen. Työnhaussa kielitaitovaatimuksilla on joskus ratkaiseva merkitys rekrytoinnissa. Esimerkiksi työtarjouksia tehtäessä on huomioitava työpaikkailmoituksessa ilmoitetut osaamisvaatimukset ja työnhakija-asiakkaan itse ilmoittamat tiedot kielitaidoistaan. Työnantaja valitsee rekrytoivat henkilöt. Työnhakijalle ei aiheudu etuuden menetystä, vaikka hän ei saisi tarjottua työtä, jos hän on toiminut saamansa työtarjouksen mukaisesti eli hakenut paikkaa määräajassa ja ilmoittanut tilanteestaan TE-toimistoon.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 621/2017 vp

TE-palveluissa pyritään huomioimaan palveluiden saaminen myös vähemmistökielillä kielilain edellyttämällä tavalla. Haasteita saamenkielisten palvelujen järjestämiselle aiheuttaa palveluiden vähäinen kysyntä, saamenkielisen henkilöstön puute ja yleinen resurssien niukkuus. Saamenkielen (tai -kielten) osaaminen olisi eduksi TE-asiantuntijoita rekrytoitaessa, mutta tämä ei ole toistaiseksi onnistunut. TE-palveluiden järjestäminen tulkkauksen avulla on ollut toistaiseksi toimivin, kustannustehokkain ja käytännöllisin ratkaisu.

Viime vuosina kotimaisten vähemmistökielten sijasta TE-palveluiden kysyntä on lisääntynyt erityisesti muilla vierailla kielillä. Laajimmin verkkopalveluja ja aineistoja on saatavilla muista kielistä englannin, venäjän ja viron kielillä. Muunkielisten palvelujen kysynnän tarve kasvaa edelleen. Tällä hetkellä esimerkiksi maahanmuuttajien kotoutumiseen on tarjolla perustietoja 12 eri kielellä. Valtakunnallista puhelinpalvelua tarjotaan henkilöasiakkaille suomeksi, ruotsiksi, englanniksi ja venäjäksi. Valtakunnallisia työnantaja- ja yrityspalveluja puhelimitse tarjotaan suomen ja ruotsinkielellä ja takaisinsoittopalveluna myös englanniksi.

Helsingissä 1.2.2018

Työministeri Jari Lindström